

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЪГЛЕДЪ

ОРГАНЪ
НА РУСЕНСКАТА ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА КАМАРА.

Година първа

№ 8.

Излиза всѣка Сѣбота

№ 8.

15 Януарий 1899 г.

Абонаментъ:
За година 10 л.
„ 6 мѣсеци 6 „
За чужбина:
За година 15 л.
„ 6 мѣсеци 8 „

*Абонаменти и обявления се испра-
щатъ до администрацията на вѣстника
въ Търговско-Индустриалната Кама-
ра въ Русе.*

*Ръкописитѣ се отправятъ до редак-
цията на вѣстника въ сжщата Камера.*

Условия за печата-
не на обявленията сж:
За 1—3-кратно об-
явление по користи
тъ и краи отъ текста
на вѣстника за редъ
по—20 ст., предъ тек-
ста—40 ст. При мно-
гукратно печатане по
спорузмене.

*Редакцията комитетъ си запазва правото, да съкращава и прераба статиитъ, ако стане нужна.
Необявените рѣдания се пазятъ въ редакцията 3 мѣсеци. Статии, които се пращатъ въ редакцията безъ обо-
значение условията за напечатването, имъ считатъ се за безплатни.
Редакцията комитетъ приема, по работитѣ на вѣстника, всѣки материалъ денъ отъ 9—12 ч. предъ обѣда, въ пози-
ционето на „Русенския Търговски клубъ.“*

РУСЕНСКА ЗЕМЛЕДѢЛЧЕКА КАСА

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4362.

Извѣстява се на почитаемата публика, че Земледѣлческитѣ каси плащатъ, за внесенитѣ въ тяхъ срочни и безсрочни влогове, лихва както следва:

- 1) За срокъ отъ 1 година по 5 % годишно
- 2) „ „ „ 3 „ „ 6 „ „
- 3) „ „ „ 5 „ „ 7 „ „
- 4) на безсрочни влогове „ 4 „ „

Отъ управлението
на Русенската Земледѣл. Каса.

Машини за шевъ „Гритцнеръ“

ФАБРИЧНА МАРКА

Ежедневното число на работниците въ фабриката е 2200 души.

Въ складътъ ни въ Руссе, както и въ складоветъ на представителитъ ни въ долопоименован. градове, се намиратъ за проданъ Шевни Машини, ръчни и на крака, за фамилии и занаятчии, отъ най-прочутата фабрика „Гритцнеръ“, които по трайността си, легкото и бързо работение надминаватъ всички съществуващи до сега машини.

За домашно употребление особено препоръчваме новоизобретената машина V. S. наречена „Луна“, понъже е тъй усъвършенствуванa и съ опростенъ механизъмъ, щото съ нея могатъ да работятъ и най маловъзрастнитъ безъ всякакво затруднение.

Всяка машина носи горъозначената фабрична марка. Поправки безплатно. Наставление по шиемето даромъ.

Игли, сувалки, части и други машинни принадлежности за всички машини се продаватъ съ доста умърени цъни.

Съ почитание: Братия К. Бъклови.

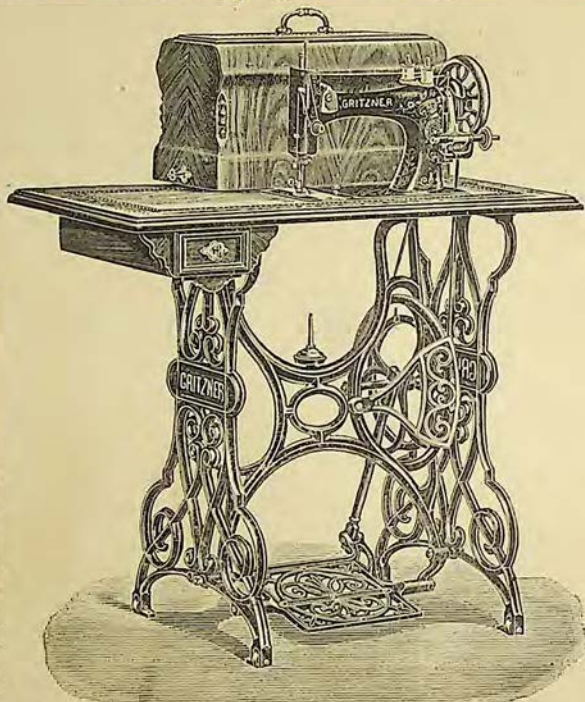
Представителства:

Варна, Георги К. Бъкловъ
 „ Петръ Маджаровъ
 Рааградъ, Юрданъ Христовъ С-не
 Свищовъ, Бр. Ив. Бояджиеви
 Силистра, Георги Иллевъ
 Видинъ, Атанасъ Божиновъ

Търново, Панайотъ К. Бъкловъ
 Г. Оръховица, Воби Вобевъ
 Дръново, Нею Мяковъ
 Габрово, Цони Г. Спраковъ
 Севлиево, Топузановъ & Бочаровъ
 Плъвецъ, Димитръ Маждраковъ

Всичкитъ видове Машини „Гритцнеръ“ се продаватъ съ значително по-ефтени цъни отъ конкуренцията.

Дружеството „Гритцнеръ“ е наградено съ множество дипломи и медали съ почетенъ дипломъ въ международната изложба въ гр. Руссе 1899 г.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЪГЛЕДЪ

год. I

15 Януарий 1900 год.

№ 8.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Кризата у насъ	отъ М-ски	Хроника
Българек Земледѣлчески Конгресъ въ гр. Плъвецъ	отъ А. Пв. М-ковъ	Съдебъ
Протоколитъ отъ VIII-та редовна сесия на Русен. Търг.-Индустриална Камара		Финансова хроника
		Седмична търговека хроника

Кризата у насъ*)

отъ М-ски.

Финансовата политика на нашето правителство ще ни покаже най-добре гдѣ се крие причината на това страшно зло, което днесъ виси надъ главитъ ни и което застрашава толкова серпозно нашето икономическо бжджце.

Два държавни акта характеризиратъ най-добре тази политика; тѣ сж:
 1-о Нашиятъ държавни заеми;
 2-о Нашиятъ търговеки договори.

Заемитъ сж винаги едно зло за страната която се задължава; затова къмъ тѣхъ трѣбва да се прибѣгва само въ крайностъ.

Никога една държава не трѣбва да прибѣгва до заеми за покриване на своитъ редовни расходи. Държавнитъ заеми намиратъ оправдание само въ два случая:

1-о. За покриване расходитъ причинени отъ едно политическо събитие, като война и пр.;

2-о. За извършване на извѣстни постройки станали налѣжащи за страната и когато нѣма възможностъ да се извършатъ отъ редовнитъ приходи на държавата. Обаче, въ този втори случай, трѣбва извършенитъ постройки да могатъ да даватъ такъвъ приходъ на държавата, който да покрива поне лихвитъ на употребенния въ тѣхъ капиталъ. Само при туй усло-

вие заемтъ е полъзенъ за страната.

Държавнитъ заеми не ставатъ по смѣнитъ условия, както се правятъ заеми на отдѣлни лица. Държавата, която прави заемъ на друга, прелсѣдва извѣстни политически и икономически цѣли, които трѣва винаги да се разбиратъ добре отъ страната която се задължава.

Стабилността въ външнитъ отношения на една държава е най-благоприятното условие за единъ вогондъ държавенъ заемъ, а тази стабилностъ въ отношенията се добива само чрезъ една опрѣдѣлена и ясна въшна политика.

Външната политика прелсѣдва двояка цѣль: политическа и икономическа.

Чрезъ външната си политика единъ народъ се стрѣми да обезпечи своето политическо съществуване, за да може той, спокоенъ отъ всякакви външни посѣгателства, да съерѣдогочи всичкитъ си усилия въ своето вътрѣшно развитие.

Чрезъ външната си политика, една държава се стрѣми да усигори пазари за своитъ произведения, като въстановява правилни и трайни търговеки сношения съ другитъ държави, такъви, каквито нейнитъ икономически интереси изискватъ.

Днесъ не е мжно да се види как-

*) Продолжение отъ № 7.

ви усилия полагатъ всичкитѣ европейски народи да се облизватъ едни съ други, съ цѣль да запазятъ подобря своето политическо съществуване, и въ това облизване да намѣрятъ по-вигодни и по-трайни условия за развитието на тѣхнитѣ икономически сили. Англия, която благодарение на особеното си географическо положение и на своето морско надмощие, напеше до сега най-голяма неутралност; днесъ тя вижда, че досегашното ѝ изолиране е било вредително за нейнитѣ политически и икономически интереси. Тя днесъ се вижда притисната въ Азия и търси да усигори нови владѣния въ Африка. Днесъ тя, противъ своитѣ политически традиции, търси съюзници между другитѣ държави, за да може да запази своето търговско и индустриално надмощие.

Ако голѣмитѣ държави, въ облизването си, намиратъ средствата за осъществленето на своитѣ политически и икономически задачи, то колко по-вече е необходима една добря опредѣлена външна политика за една малка и слаба държавица, като България, която има нужда, прѣди всичко, да се развие вътрѣшно!

Нашитѣ държавни мъже сж игнорирани най-важниятъ факторъ за правилното развитие на страната ни, като не сж разбирали грамадната важност на държавната външна политика. Политическото ни двоячие, което се проявява тъй рѣзко въ всичкитѣ наши външни отношения, е най-главната причина да достигне страната ни до днешното лошо политическо и икономическо положение!

Първото нѣщо което се налагаше на нашитѣ държавни мъже бѣше, да направятъ държавнитѣ ни земи въ ония страни, на които политическитѣ интереси сж най-отдалечени отъ нашитѣ, т. е. въ ония държави, на които най-слабо испитваме политическото и икономическо влияние. Въ такъвъ случай, държавнитѣ ни финансови задължения нѣмаше да иматъ върху нашето политическо и

икономическо развитие онова силно влияние, което днесъ се чувствува.

Това най-важно условие не бѣ взето въ внимание отъ нашитѣ държавни мъже, и заемитѣ станаха въ Виена.

Не трѣбваше голѣма политическа прозорливостъ за да се разбере какви можеха да бждатъ послѣдствитя за насъ отъ подобни ангажamenti съ Австрия; нашата съседка Сърбия ни служи за примѣръ.

Между европейскитѣ държави, Австрия е първата, която има най-голям политически и икономически интереси на Балканския Полуостровъ. Тя нѣма, както другитѣ държави, колонии, тя нѣма никждѣ другаде пазари за своитѣ произведения, освѣнъ на Истокъ. Сърбия, България, Румъния, Турция и Гърция сж странитѣ, които конезириратъ най-много произведенията на австрийската индустрия.

Съ заемитѣ, които прави на Сърбия и България, Австрия иска да тури тия страни въ икономическа зависимость отъ себѣ си, съ цѣль да ги запази като най-добри пазари за своитѣ произведения.

За да разберемъ отъ каква икономическа важностъ е за Австрия нашата страна, ние излагаме тука нашата търговия съ Австрия отъ 1886 година до миналата 1898:

год.	износъ	вносъ
1886	лева: 2.452.085	лева 17.055.785
1887	" 3.618.658	" 15.276.658
1888	" 2.628.754	" 18.186.754
1889	" 3.558.284	" 22.492.177
1890	" 5.750.589	" 33.005.757
1891	" 3.131.554	" 33.992.704
1892	" 3.175.955	" 28.101.669
1893	" 2.300.431	" 32.515.869
1894	" 2.881.902	" 35.105.785
1895	" 3.222.501	" 21.765.846
1896	" 2.720.863	" 22.393.989
1897	" 3.600.351	" 21.614.362
1898	" 9.684.305	" 20.454.821
	Л. 48.726.245	Л. 321.963.178

Прѣзъ единъ периодъ отъ 13 години, България е изнесла стоки въ Австрия на сумата л. 48.726.245, а

прѣзъ сжния периодъ е получила отъ нея стоки за сумата л. 321.963.178; или, въ продължение на 13 години, България е внесла въ Австрия, за купени отъ нея стоки, л. 273.236.933.

Срѣдно, ние сме внасяли, прѣзъ този периодъ въ Австрия ежегодно стоки за лева 3.748.326, а сме получавали отъ нея стоки за л. 24.766.393; или всѣка година ние сме внасяли въ Австрия сумата л. 21.018.072!

Ето какъвъ грамаденъ интересъ има Австрия въ нашата страна, и ето защо тя си е прѣдложила услугитѣ да ни прави държавнитѣ земи.

При разглеждането въпросътъ за нашитѣ финансови ангажamenti въ Виена, ние сме принудени да кажемъ истината, че само въ нашата икономическа слабостъ Австрия може да намѣри средство да запази своитѣ търговски интереси въ страната ни. Това е много лѣсно да се разбере, достатъчно е да видимъ отъ какви артикули се състои търговскиятъ вносъ на Австрия въ страната ни. Ето най-важнитѣ: захаръ, спиртъ, текстилни произведения, готови дрѣхы, готови обуца и дърводѣлчески издѣлия.

Ние днесъ произвеждаме всичкитѣ тия артикули, и ако ние закрѣпимъ икономически, за да можемъ да създадемъ по-благоприятни условия за развитието на нашата млада индустрия, ние ще можемъ въ едно недалече бждше да измѣстимъ отъ нашитѣ пазари всичкитѣ тѣзи чужди произведения.

Нѣ нимѣ не е достатъчно да се убѣдимъ въ тая истина отъ нашата съседка Сърбия, която съществува като свободна политическа държава много по-рано отъ насъ, а и до днесъ не е проявила никаква индустриална дѣятелностъ.

Австрия, чрезъ банковата си група, систематически работи за нашето икономическо истощение. Редъ отъ факти идатъ да потвърдятъ това. Прѣди всичко, банковата група прѣднамѣрено отказа да оптира V и VI опции отъ голѣмиятъ ни заемъ отъ 1892 година. Дѣйствително, спо-

редъ контракта на този заемъ, тя бѣше свободна да оптира или не цѣлвятъ заемъ, нѣ въ всѣки случай, въпрѣки свободата която контракта ѝ даваше, за да откаже изпълнението на своето задължение, трѣбваше да има нѣкаква причина. Тази причина е ясна за насъ: когато банковата група въ Виена видѣ, че сумитѣ отъ заема не се употребяваха вече за купване на топове или за други непроезводителни цѣли, както въ врѣмето на г. Стамболова, нѣ се прѣдприе постройката на цѣла мрѣжа желѣзници, които ще ни усилятъ и ще подкрепятъ интереситѣ на истинната компания, тя отказа да ни оптира останалитѣ суми отъ заема, като сжщеврѣменно се стараше въчески да осуети всичкитѣ наши опитвания за единъ държавенъ заемъ въ Парижъ или Лондонъ.

Виенската банкова група върви успѣшно къмъ осъществленето на добря опредѣлената си цѣль, защото, за голѣмо съжаление, тя е спечелила симпатитѣ на мнозина наши политически личности!

Нѣ за да ни подчини икономически по-добря, банковата група поиска да тури рѣка на нашитѣ съобщителни срѣдства; и, въсползувана отъ нашитѣ финансови затруднения, тя не закъсня да ни прѣдложи новия конверсационенъ заемъ отъ 260 милиона лева, съ условие да ѝ отетжимъ експлоатацията на една частъ отъ нашитѣ желѣзници. Нѣ това ѝ се видѣ много малко, врѣмето днесъ е най-благоприятно за нея да направити още нѣколко крачки напредъ за постигането на цѣльта си, и, прѣди нѣколко дена, като запазва всичкитѣ си права върху подписаниятъ конверсационенъ заемъ отъ 260 милиона, банковата група подписа съ нашето правителство новъ 30-милионенъ заемъ, подъ условие да тури рѣка на една частъ отъ нашитѣ държавни приходи.

Ако, подъ прѣдлогъ, че общото финансово положение въ Европа не позволява за сега да се осъществи финансовата програма, прѣдвидена въ

контракта сключенъ на 21 Мартъ 1899 год“ финансовата група отказва да опира една часть отъ сключени заемъ, то защо, при сщото финансово положение, приема върху си 25 милиона лева отъ новиятъ 30 миллионенъ заемъ? Ясно е, като божи день, че за банковата група е много по-вигодно да авансира 25 милиона лева по 6% и емисия 89%, за единъ срокъ отъ 5 години, отъ колкото да авансира сщата сума съ 5% и емисия 89 1/2% за единъ периодъ отъ 40 години, а вънъ отъ това, и да тури контролъ на часть отъ държавнитъ ни приходи.

Резултата на всичкитъ тия мждри финансови сдѣлки е слѣдуюция: дадохме въ ржцѣтъ на чужденцитъ часть отъ нашитъ желѣзници за експлоатиране, отетпахме имъ и контролтъ на една часть отъ нашитъ държавни приходи, а правителството и страната ни оставатъ въ сщото забатачено финансово положение!

Естествено послѣдствие отъ нашитъ финансови ангажементи съ Австрия бѣше, да приемемъ за основа на нашитъ търговски сношения съ външния свѣтъ единъ договоръ, който нѣма друга смисль, освѣнъ да запази по-добъръ интереситъ на австрийската търговия у насъ.

Прѣди всичко, Австрия не прѣдставлява никакъвъ интересъ за нашата износна търговия. Тя е земледѣлческа страна, като нашата, и произвежда всичко каквото можемъ да ѝ занесемъ. Единственния артикулъ, който прѣдставляваше извѣстенъ интересъ за страната ни, бѣше износа на нашия добитѣкъ, обаче, Австрия се отказа да отвори за него своитъ граници.

Отъ горѣизложената статистическа таблица на търговията ни съ Австрия се вижда, че срднбо, нашитъ годишенъ износъ възлиза на л. 3.748.326, срдѣцо единъ вносъ отъ л. 24.766.398. Освѣнъ овнешки кожи, ние не изнасяме нищо друго въ Австрия, слѣдователно, гдѣ е смисльта на единъ търговски договоръ съ Австрия?

Освѣнъ че Австрия не прѣдставлява никакъвъ интересъ за нашитъ произведения, нѣ ние можемъ да мнемъ безъ нейнатъ артикули, безъ отъ това да пострада ни най-малко нашата търговия. По-горѣ изложихме прѣдметитъ, които Австрия внася у насъ; вслѣки тия прѣдмети се произвеждатъ въ страната ни, и, ако имахме нужда за нѣкои отъ тѣхъ, другитъ държави биха могли да ни ги доставятъ, даже при по-вигодни условия. Тѣй напримѣръ, ако ние имахме нужда отъ платове за дрѣхи, то Бельгия е страната която ги произвежда най-евтино, а касае ли се до колоннални артикули като: кафе, оризъ и др. то Англия е страната, която доставя тия артикули по най-износни цѣни.

Отъ изложеното ясно е да се разбере, че сществующия търговски договоръ съ Австрия, не е дѣло на една добръ разбрана търговска политика, и като поставя чуждитъ произведения почти на равни условия съ нашитъ, той е една серпозна сгнѣнка за прогресивното развитие на нашето национално производство.

Ако нашитъ държавни маже имаха обичай да се посвѣтватъ съ нашата статистика, лѣсно щѣха да разбератъ, че нашитъ търговски интереси не сж въ Австрия, а въ Турция.

Ето статистиката на нашата търговия съ Турция отъ 1886 година до миналата 1898:

год.	износъ	вносъ
1886 л.	29.235.091	л. 11.219.829
1887 "	24.860.663	" 9.586.611
1888 "	27.747.688	" 9.871.138
1889 "	30.555.910	" 9.778.456
1890 "	21.928.218	" 10.393.425
1891 "	17.157.323	" 10.009.325
1892 "	21.555.872	" 10.233.214
1893 "	24.510.036	" 10.014.471
1894 "	26.794.851	" 12.785.907
1895 "	22.505.506	" 8.819.475
1896 "	22.086.997	" 9.923.618
1897 "	10.935.194	" 9.488.518
1898 "	16.614.057	" 7.444.885
л.	296.487.406	л. 129.568.872

Прѣзъ единъ периодъ отъ 13 го-

дини, България е внесла стоки въ Турция на сумата л. 296.487.406, а е получила отъ нея стоки на сума лева 129.568.872; или, прѣзъ този периодъ, ние сме получили отъ Турция въ повече една сума отъ л. 165.918.534 за продадени ней наши стоки.

Турция е страната която консумира най-много отъ нашитъ произведения; тя е най-добрия пазаръ за нашитъ: храни, брашна, добитѣкъ, птици, кашкавалъ, шаякъ, аби, гайтани,

бообъ и пр. и пр. Турция консумира вслѣки артикули които ние произвеждаме, затова единъ търговски договоръ, или даже единъ митнически съюзъ съ Турция, ще бжде най-полезното дѣло за насъ.

Сществующия търговски договоръ съ Австрия прочее, е направенъ подъ влиянието на нашитъ финансови задлъжения съ Австрия, въ връзка на нашата износна търговия.

Български Земледѣлчески Конгресъ въ гр. Плъвенъ

(Отъ сщиздания ни кореспонденция)

Съгласно възванието на Бѣлочерковчани и програмата на редакционния комитетъ на в. „Землед. Защита“, печатана въ сщизия вѣстникъ, Българ. Земледѣлски Конгресъ се свика на 28/XII, 99 г. и продължи включително 30 сщизи мѣсець. Понеже отварянето на конгреса трѣбваше да стане на 28/XII, точно въ 9 часа прѣди обѣдъ, то по-вечето делегати отъ разнитъ, еднакъщо съставени сдружавания по селата и градоветъ, пристигнаха на 27/XII вечерта, съ треноветъ: Варна—Плъвенъ и Бургасъ—София—Плъвенъ, а останалитъ пристигнаха на 28 с. м. Числото на всички делегати възлизаше на около 700 души.

Освѣнъ делегатитъ на разнитъ сдружавания бѣха пристигнали и нѣколко народни прѣдставители, отъ разни политически партии, кореспонденти на разни вѣстници и любители.

Въ прѣдвечерието на конгреса, нѣкои отъ делегатитъ се събраха, въ една отъ стаятъ на Винарското Училище на събрание, подъ прѣдседателството на г. Забунова, за да обмислятъ върху повѣдението което трѣбва да държатъ срдѣмо прѣдставителитъ, или по-добъръ, срдѣмо членоветъ на разнитъ политически партии, по отношение вмѣшателството имъ и вземане участие въ прѣдстоящия конгресъ. Слѣдъ като се размѣни-

ха нѣколко взглядове въ смисль на горнето, установиха факта, че има голѣма опасность отъ намѣсата на хора отъ разни партии, даже „нѣкои хвърляли своитъ си вѣдници и поставяли капанитъ си, за да погълнатъ тази маса земледѣлци“, вслѣдствие на което постановиха, да не допускатъ на конгреса никакви видни партизани и пр., за която цѣль ще се раздаватъ входни билети само на лица делегати.

Откриването на конгреса стана сутринята 28/XII въ салона на дружеството „Съгласие“. Слѣдъ като се провѣриха пълномощията на делегатитъ—конгресиста, единъ свещеникъ въ сцената на салона отслужи молебень. Слѣдъ това г. Кормановъ се яви на сцената съ намѣрение да извѣсти на делегатитъ, че ще се яви най-стария и заслужилъ земледѣлецъ да открие конгреса; той поздравилъ делегатитъ съ „добръ дошли“, и имъ расправи въ кратко, нѣ твърдѣ тъмно, тежката задача на Бѣлочерковчани и на редакционния комитетъ на в. „З. Защита“, по отношение ржководеното на I Български Земледѣлчески Конгресъ, който обявилъ за отворенъ.

Когато още г. Кормановъ говореше, забѣлѣзваше се между делегатитъ неспокойство и като че ли се очакваше една бурна сцена. Така се и случи. На сцената се яви г. М. Георгиевъ, поканенъ види се отъ инициатори-

тъ във Плевен, като „най-стария и заслужил земеделец“ да открие конгреса. Поклонни се дълбоко и чакаше да се поутирват духовете и да се въдвори тишина; обаче, вмѣсто това, салона се заглуши отъ продължителнитѣ викове на по-вечето делегати „долу М. Георгиевъ“ — „да се яви Цанко Бакалов“ . . . „Дядо Костадинъ като най-старъ земеделецъ, той трѣбва да открие конгреса“ и пр. Най-послъ г. М. Георгиевъ се оттегли и на мѣстото му излезе г. Цанко Бакаловъ. Бакаловъ обърна вниманието на делегатитѣ върху голѣмата важностъ на дѣлото, помолни да бъдатъ въздържани, да се пазятъ на цѣлота, за да се не компрометира дѣлото, като прибави, че по желанието на делегатитѣ, дядо Костадинъ ще отвори конгреса, на когото и отстъпи мѣстото си.

Появяването на 70 годишния старецъ—земеделецъ дядо Костадинъ, се посрѣщна съ силни ржкопльскания. Стареца започна съ „Господа Народъ“, описа несносното положение на земеделеца, причинитѣ на това зло . . . всичко посрѣщано все съ ржкопльскания, до като най-послъ стана малко отекчителенъ. Въ сцената захванаха да кръстосватъ фигури и да дърпатъ дѣлото да прѣкъсне вече, обаче стареца, въодушевенъ и окураженъ отъ силнитѣ ржкопльскания, не свършваше. Явиха се прѣдъ д. Костадина г. г. Бакаловъ и Кормановъ, първия моли да се избере бюро, което ще ржководи конгреса, а втория прѣдлага да останатъ да ржководятъ дѣлото инициаторитѣ. Викове, „долу, ние щеси го избередемъ изъ помежду си, нека Бакаловъ прѣдлага лицата“. Бакаловъ прѣдлага Забуновъ, гласове, „не е добъръ, нѣмаме довѣрие въ него — меншество“. Кормановъ прѣдлага Хр. Георгиевъ, гласове, „не е добъръ, не шемъ княжески хора“ и пр. Въобще събранието бѣше злѣ настроено и се намираще въ положението на живи разисквания и критики изъ помежду си; не се чуваше нищо отъ виковетѣ на делегатитѣ и на заинтере-

суваната публика отъ галерията. Сцената се испразни отъ инициаторитѣ, чуватъ се гласове, че тѣ сж обидени и се отказватъ да участвуватъ по-нататъкъ. Викове „да се яви Забуновъ“ и пр. Явява се г. Кормановъ и иска да говори, като съобщава на делегатитѣ, че Забуновъ нѣма да се яви, понеже е обиденъ и пр. Забуновъ се яви и съобщава на делегатитѣ, че както той, така и другаритѣ му сж обидени най-чувствително и се отказватъ да взематъ по-нататъшно участие. Най-послъ г. Забуновъ, по настояването на делегатитѣ, остава и прѣдлага да се избере бюро, което да ржководи конгреса. Избраха се 7 души, между числото на които влизаха: г. г. Ц. Бакаловъ, Забуновъ и Кормановъ.

Перото спира, и не ни е възможно, за голѣмо съжаление, да протоколираме по-нататъшната дѣятелностъ на „I Български Земеделски Конгресъ“, защото интересътъ който той прѣдставляваше, се свежда, и прѣзъ тритѣ дена, все подъ знаменателя на по-горѣ изложеното.

По причина на голѣмата безредица и извънредно развълнуванитѣ духове на делегатитѣ, прочетоха се само три реферата: положението на земеделцието у насъ, отъ г. Малковъ, учителъ въ Обр. Чифликъ край гр. Русе; данъчната система и земеделския кредитъ, отъ г. Марковски, студентъ по правото въ София и Земеделскитѣ сдружавания отъ г. Кормановъ, ветеринаренъ лекаръ. Рефератитѣ на Малкова и Марковски бѣха удовлетворителни, обаче, този на Корманова, стоеше по-долѣ отъ всяка критика, толкозъ по-вече, защото бѣ най-важна точка за конгреснитѣ. Г. Кормановъ каза нѣщо въ общи черти по отношение сдруженията, обаче, никакъ не истѣкна най-сжществениитѣ принципи на една земеделческа организация, види се заради това, че нему самому всичко това не бѣ достатъчно ясно.

Голѣмата неподготовленостъ на инициаторитѣ и, може би отскотствието на способностъ да подемаатъ и ржко-

водятъ такъво велико дѣло, дадоха едно най-грозно и скандалнозно направление на конгреса, като не проявяха никаква жива дѣятелностъ въ смисълъ поне да запазятъ себе си и отбѣгнатъ постояннитѣ бламирания. До толкова бѣха забъркани и коифузени, щото прѣзъ цѣлото врѣме изглеждаха, като че изпълняваха ролята на администрация — постоянно се движеха ту насамъ, ту натакъ, по сцената — а не интелигентни ржководители на земеделческото движение. За прѣмахване недовѣрието, което постоянно се исказваше отъ стрната на делегатитѣ спрѣмо лицата съставляющитѣ „редакционни комитетъ“ на в. „З. Защита“, трѣбваше да се яви единъ г. Краевъ, и вземе въ защита осирканитѣ инициатори и внушително да изяви прѣдъ делегатитѣ, че тѣ (инициаторитѣ) сж безукоризнени младежи, напуснали длъжноститѣ си, а нѣкои очакватъ подписване на уволненията имъ, само отъ идеята за прѣпусване на земеделческото сдружаване.

Дебати по прочетенитѣ реферати не станаха, нѣ събранието се прѣобърна на мѣсто за исказване болкитѣ си въ най-грозното имъ положение. Обаче, безъ да бъдатъ съпроводени съ мнѣния за радикалното имъ прѣмахване, защото види се, не вземаха участие подготвени и способни лекари—земеделци, което признаваха всички делегати, като отъ душа въсклицаваха „нѣмаме способни хора да поведатъ нашата работа“.

Героя на конгреса бѣше нѣкой си Ралева, учителъ въ с. Радне-Махле, той можа да обрисова съ данни несносното положение на земеделеца и поставише купъ въпроси въ смисълъ какъ да се помогне; обаче, нѣмаше хора да прѣдложатъ услугитѣ си и подемаатъ тази толкова тежка задача и отговорятъ на онова, което трѣбваше да бжде разрѣшено въ този конгресъ.

При липсване на хора способни да даватъ направление и тактъ на движението, за успѣшното разрѣшава-

не на сума важни икономически въпроси, подхващани отъ самитѣ делегати—земеделци, движението взе друго направление: то се прѣобърна на митингъ и сякашъ че ли се пуцаше революционна струя. Настоятелно, отъ всички страни на събранието, се искаше приемането на разни прѣдлагаеми петиции до Народното Прѣдставителство, отъ характеръ твърдѣ курпозенъ. Петициитѣ се прѣдлагаха много; приемаха се и се отхвърляха. Въобще, всичко изглеждаше глупаво. Прѣдлагаеми петиции до Народното Събрание бѣха: не приемане на десѣтка въ натура и замѣняването му съ прогресивно приходенъ данъкъ, унищожаване на белика, да се не позволява организиране на стопанства по-вече отъ 1000 декара (за да се не распространявало чокойството (?)), безплатно лѣкуване, безплатно учене, да се не приема проекта по закриване на земл. училища (мнѣние на г. Корманова), гласуване за поземелнитѣ участъци, правителството да ликвидира дълговетѣ на земеделцитѣ и пр.

Всички тия прѣдложения, приети отначало, бидоха въ послѣдствие отхвърлени и замѣнени съ една резолюция, която искаше отъ Народ. Събрание: 1) замѣняване на сжществуещата данъчна система съ по-справедлива, а именно системата на прогресивно-подоходния данъкъ; 2) уреждане на евтини и лѣсно достъпни земеделчески кредити; 3) упростворение на държавната организация, чрѣзъ редъ реформи въ обществения и икономическия ни животъ; 4) професионално образование съ цѣлъ за повдигане производителността на земеделския включително и занаятчийския трудъ и 5) безплатна медицинска помощъ за земеделческото население.

Че сжществуаше голѣмо недовѣрие спрѣмо инициаторитѣ, свидѣтелствуватъ едно отворено писмо и апела къмъ делегатитѣ, които се раздадоха още на втория денъ отъ конгреса, въ смисълъ да не се върва на и-

нициаторитъ. А причинитъ за това толкова жестоко недовърне, до колкото можахме да узнаемъ, е и намърената, печатана отъ редакционния комитетъ, бюлетина, съ лицата които ще съставляватъ бджцето постоянно бюро на конгреса, а именно: Прѣдседателъ: М. Георгиевъ; подпрѣдседатели: Забуновъ и Т. Дановъ; членове: Кормановъ, Войводовъ, Пекаровъ, Захариевъ, Ц. Бакаловъ и Бързаковъ.

Приятна гледка прѣдставляваше многочислеността на делегатитъ, пристигнали отъ всички почти краища на България, нъ срдцеразирателенъ е пкъкъ факта, че тази огромна сила — земеделческа — остана безъ водителъ и не ѝ се дадоха най-нужднитъ наставления за по-добро и трайно организиране, та при единъ бджцъ конгресъ да прояви и покаже мощната си сила. Даже и устава не се прие, а се прочете само неговия у-

водъ, понеже, при четенето на останалата частъ, се прѣдвиждаха жестоки борби и разцѣпления.

Нека поне този толкова нежелателенъ резултатъ послужи, на претенциознитъ и самонадѣяни апостоли на земеделческата организация, за урокъ: че силата на земеделческата организация е въ нераздѣлна свѣрска съ силата и организацията на интелигентнитъ учени земеделци и икономисти; значи необходима е прѣдварителна организация на ученикъ земеделци и всестранното изучаване на страната, слѣдъ което организиранитъ теоритици и практики да се притекатъ на помощ на земеделцеца, да го свѣстятъ и му помогнатъ, за да се избави отъ несносното и окаяно положение.

А. Ив. М-ковъ

Плѣвнѣ, 31/XII, 99 год.

Протоколитъ отъ VIII-та редовна сесия на Русенската Търговско-Индустриална камара.

(Печатането на протоколитъ ще става спорѣдъ важността и своевременността на третиранитъ въ сесията въпроси, за които цѣль протоколитъ не ще се обнародватъ по хронологически редъ, а по тяхното значение).

Прѣдседателя г. Ст. Симеоновъ подлага на разискване шестата точка отъ дневния редъ, прѣдложения отъ г. Г. Ив. Михайловъ: необходимо ли е съществуването на камаритъ или не е.

Г-нъ Г. Ив. Михайловъ каза, че той прави прѣдложението си, прѣдъ видъ слуховетъ, които се носятъ, отъ нѣкое време насамъ, въ извѣстни кръгове, че камаритъ не били ползвни, вслѣдствие на което трѣбвало да се затворятъ. Като смѣта за най-компетентни по въпроса, самитъ търговски камари, намира за

нуждно, чрѣзъ своето си прѣдложение, да сондира самитъ г. г. членове отъ Камарата по тоя въпросъ. Той каза, че е за съществуването на търговскитъ камари, които, съ четиригодишното си съществуване, доказаха своята си жизнеспособность.

За сега каза той, нѣма въ страната по-компетентно учрѣждане по въпроси отъ търговско-индустриаленъ характеръ отъ търговскитъ камари.

Ако до сега не сж успѣли да прокаратъ кждъто трѣбва нѣкои свои възгядове, по въпроси отъ търговски и икономически ха-

актертъ, това се дължи: първо, на тяхното сравнително късо съществуване и второ, въ нежеланието на правителството да ги послушва по нѣкои взети рѣшения и по-често да ги консултира. При всичко че камаритъ до сега не сж вземали рѣшения, които да сж отъ нѣкое особено важно икономическо значение за страната, нъ пкъкъ има доста взети рѣшения, които иматъ извѣстното значение за мѣстната търговия и индустрия, обаче, на тия рѣшения респективнитъ министерства не сж обрашвали нуждното внимание, и не сж явявали на камаритъ причинитъ за гдѣто не имъ е билъ даденъ ходъ. Той намира грѣшката въ не пълнотата на закона за търговскитъ камари, за което рѣшенията на послѣднитъ иматъ само консултативно, а не и задължително за правителството значение, както по право трѣбвало би да бжде. За това, той като намира съществуването института на търговскитъ камари за ползвенъ и необходимъ, прави прѣдложение: за напрѣдъ правителството задължително да се консултира, по всички въпроси отъ търговски и индустриаленъ характеръ, съ търговскитъ камари, и взетитъ рѣшения отъ камаритъ да бждатъ задължителни за правителството.

Г-нъ Н. Буровъ, намира подигнатия отъ г. Михайлова въпросъ за твърдѣ сериозенъ, и отъ неговото правилно разрѣшение зависи бджцността на народната ни търговия и индустрия.

Той недопуца даже и мисль за затварянето на търговскитъ камари, полезността отъ които е безпорна, а може да се говори само за разширение тѣхния кръгъ на дѣятелността и тѣхнитъ права. При основаването на какъвъ и да било новъ институтъ въ една страна, отъ началото се сръщатъ нѣкои неудобства, произлизаеки отъ това, че обществото не може да почувства изведнажъ неговитъ добри слѣдствия. Минало-годишнитъ, а особено тази-годишнитъ рѣшения на Камарата, най-силно говорятъ за тѣхната жизнеспособность, така че и дума не може да става за тѣхното затваряне. Търговската камара, е най-компетентното учрѣждение по въпроси отъ комерчески и индустриаленъ характеръ и, прѣди правителството да сезира Народното Прѣдставителство по нѣкои закони, относящи се до търговията и индустрията, трѣбва прѣдварително да се консултира съ търговскитъ камари, и рѣшенията на послѣднитъ да придружаватъ внасянитъ на разискване и одобряне въ Народното Събрание търговско-индустриални закони и договори. Той признава, че камаритъ не сж достигнали още до оная висота на какъто по право и по дължностъ би трѣбвали да стоятъ, ала въ това е виновата малко нѣщо и правителството. Така напримѣръ, то би трѣбвало да сезира камаритъ по нѣкои въпроси 1-2 мѣсеца по-рано отъ свикването имъ на сесия, а

не тогава когато вече засядават както беше случая преди 2—3 дена съ двѣтѣ телеграми по октроата. Колкото малко и да работятъ камаритъ сега, неизмѣрно по-вече е отъ колкото въ началото на тѣхното откриване, а още по-вече ще е 2—3 години по-късно. Ако трѣбваше да се откриятъ преди петъ години, безъ да се бѣ видѣла тѣхната полза, то каква е щетата, която сж принесли съ съществуванетоъ си, та да сж дали тѣкъвъ силенъ поводъ за да бждатъ закрити?

За първо време, каза той, камаритъ да даватъ само суровъ материалъ и идеи на правителството, тѣхното съществуване пакъ би имало своя *raison d'être*, нѣ тѣ сж направили вече нѣщо по-вече, и той не допуца, че правителството ще иска уничтожаването имъ. Търговскитъ камари, каза той, освѣнъ всичко казано, иматъ и възпитателно значени за търговско-индустриалната класа и като такъви, ако ги нѣмаше правителството трѣбваше да ги създаде.

Колкото се отнася до предложението на г. Михайлова, той го напълно поддържа, като моли да се прокара въ закона още тази мисль: всичкитъ рѣшения на търговско-индустриалнитъ камари задължително да се внасятъ отъ респективното Министерство на разискване и узаконяване въ Народното Събрание.

Г-нъ Г. Ив. Михайловъ, въ отговоръ на г. Бурова каза, че като прави своето си предложение,

мисли за ония рѣшения на камарата, които сж базиратъ върху съществуващитъ въ страната законоположения, слѣдователно, нѣма нужда да се внасятъ въ Народното Събрание на узаконяване.

Другъ е въпроса, когато камарата взема рѣшения, съ които се иска измѣнението или допълнението на нѣкой законъ или изработването на новъ законъ, въ който случай, само по себеси се разбира, че рѣшенията трѣбва да се узаконяватъ по приетия редъ. Обаче, въ всѣки случай респективното министерство да е задължено да дава надлѣжния ходъ на взетитъ отъ камарата рѣшения, а не както бѣ до сега, да ги остава безъ послѣдствие.

Г-нъ Н. Буровъ, прѣдъ видъ на обясненията дадени отъ г-на Михайлова, остава задоволенъ и си отегля предложението.

Предложението на г. Михайлова биде подържано и отъ други членове на камарата, слѣдъ което събранието счете въпроса за исчерпанъ и пожела вотирането на предложението.

Прѣдсѣдателя г. Ст. Симеоновъ постави на гласуване предложението на г. Г. Ив. Михайлова, редактирано както слѣдва:

„Русенската Търгово-Индустриална Камара, като признава съществуванетоъ на търговско-индустриалнитъ камари въ страната за необходими, намира съществуващия за тѣхъ законъ и правилникъ недостатъчно пълни и централистически, рѣши: да се

ходатайствува прѣдъ респективното министерство да направи нуждното, за да се измѣни спомянатия законъ въ смисль щото да се поставятъ камаритъ на по-независима почва и тѣхнитъ рѣшения да иматъ за правителството не само консултативно, както е сега, нѣ и задължително значение.“

Гласувано предложението се прие.

Г-нъ Г. Ив. Михайловъ каза, че за да бжде задачата на респективното министерство улѣкчена, добръ ще е ако секретарията при Камарата приготви единъ законопроектъ за търговскитъ камари, въ смисль на едвамъ що взетото рѣшение; да му даде гласностъ чрезъ органа на камарата и по този начинъ да се сезиратъ членоветъ отъ камарата 1-2 мѣсеци прѣди да бждатъ свикани на редовната седия, въ която ще бжде законопроектъ разгледанъ, нареденъ и допълненъ. Така приетъ ще се испрати на респективното министерство, съ молба да го прѣгледа и поправи отъ своя страна и да го внесе въ Народното Събрание на у-добрене.

Г-нъ Н. Буровъ одобрява предложението на г. Михайлова, ала намира че секретаря ще бжде притрупанъ съ работа, а и не е това отъ компетентността само на едно лице, за което предлага да се избере една три или четиречленна комисия, която заедно съ секретаря да изработи спомнятия законопроектъ, като

се плати на членоветъ опрѣделено възнаграждение за всеко засѣдание. Той прѣдлага на избранитъ членове отъ Русе по 5 лева на день, а на вънкашнитъ по 10 лева.

Г-нъ Н. Кръстевъ напълно се присъединява къмъ предложението на г. Бурова и прѣдлага, освѣнъ секретаря на Камарата, да се избера още 5 души членове, а именно: г. Ст. Минчевъ, отъ гр. Търново, г. Лазаръ Паяковъ, а ако той не ще може да дойде, то вмѣсто него г. Н. Константиновъ отъ г. Свищовъ и г. г. Н. Буровъ, Г. Ив. Михайловъ и Ив. Мънзовъ, отъ гр. Русе; като се пише на всеки единъ отдѣлно за взето рѣшение. Когато ще трѣбва да се свикатъ да работятъ, да имъ се извести за деньтъ 8—10 дена по-рано.

Понеже Събранието намира въпроса за доста ясенъ, прѣдсѣдателя г. Ст. Симеоновъ прѣдлага предложението на г. Михайлова, допълнено отъ г. г. Н. Бурова и Н. Кръстева, на гласуване, както слѣдва: *„Назначаване се комисия, състояща се отъ г. г. Н. Буровъ, Г. Ив. Михайловъ, Ив. Мънзовъ отъ гр. Русе, отъ Л. Паяковъ, или ако той не може да дойде, тогава отъ Н. Константиновъ отъ Свищовъ и Стефанъ Минчевъ отъ Търново; която, заедно съ секретаря на Камарата, се натоварва да изработи законопроектъ за търговско-индустриалнитъ камари, въ смисль на взетото отъ Камарата по-горѣ рѣшение. Да се сезиратъ по него членоветъ отъ Камарата*

1—2 месеца, преди свикването на най-близката ѝ редовна сесия. На членовете от тази комисия, да се плащат предвидените въ

правилици на Камарата платни и дневни пари за членовете."

Гласувано предложението се прие.

ХРОНИКА

По участието на България въ Всемирното Парижско Изложение въ 1900 година.

Главната Дирекция на Парижкото Изложение била съобщила на нашия главен комисар, управляющъ Българското Дипломатическо Агенство въ Парижъ, следущитъ свѣдения *относително въпроса за снабдяване своевременно българските изложители съ свободни карти за влизане въ изложението.*

Картитъ за свободенъ входъ въ изложението ще съдържатъ фотографическитъ ликове на изложителитъ. За тая цѣль, тия послѣднитъ трѣбва да представятъ, за прѣдаване въ главната Дирекция, по два екземпляра отъ фотографията си, на визитенъ форматъ, на голѣмина 10 на 7 сантиметра. — На гърба на всѣка фотография, трѣбва да е означено точно: името, прѣзвието на изложителя, класа или класоветъ, въ които сѣщия ще вземъ участие, и всичко това да се скрѣпи съ подписа на изложителя.

По една свободна карта за входъ въ изложението, ще се даде на всѣки отъ изложителитъ, или на неговия представител, редовно приетъ за такъвъ отъ администрацията на изложението, по предложението на главния или комисаръ.

Колективнитъ или изложители трѣбва да представятъ фотографията, въ 2 екземпляра на лицето, което тѣ ще избератъ за тѣхенъ представител.

Ако изложителтъ има нужда да испрати въ изложението нѣкой свой агентъ, то той може да отпрати чрезъ комисартъ ни една молба до Дирекцията на Изложението въ тая смисълъ, като означи името, прѣзвието и адреса му.

Входнитъ карти ще се раздаватъ своевременно на изложителитъ, посредствомъ комисарията ни.

По Изложението въ Канея (Критъ).

Съ Высочайши Указъ на Принцъ Георги, Главенъ Комисаръ на Критъ, е разрѣшено на Артуръ Гобие, отъ Прага, Каролинталъ (Чехия), да устрои, презъ мѣсецитъ Априлъ и Майъ тази година, въ Канея едно международно изложение по индустрията, земледѣлието, търговията, изкуствата, хранителнитъ произведения, учението и пр..

Изложението ще бѣде наредено въ сградата на Критското Народно Събрание, находяще се въ градската градина.

Участието на нѣкои отъ нашитъ произведения, въ казаното изложение, ще бѣде отъ голѣма важностъ за страната ни, защото по тоя начинъ ще имъ се даде известностъ въ Ориента и ще се улѣбни откриването на нови пазари за извозната ни търговия. Такви наши стоки, които би имали спусенъ пазаръ въ Турция, Гърция и пр., сж напр: брашната, спирта, коняцитъ, вълненитъ платове, гайтанитъ, изработенитъ кожи, кашкавала, сиренето, маслото, глинениитъ и дървени издѣлия и пр.

Прѣдида извърши Р. Беннешъ известната голѣма контрабанда, за която писаме въ № 3 на „Ик. Прѣгледъ“, господетову, като твърдѣ практиченъ човѣкъ, направилъ една малка пробна контрабанда отъ 40 човали (отъ по 60 кгр.) кафе,

Ето какъ стои работата:
На 22 Декем., комисионера г. Ив. Алексиевъ, отъ гр. Русе, подавъ въ митницата вносна декларация въ два ека. на името на Вл. Гусевъ канторщикъ отъ руската параходна агенция, придружена съ конесемента отъ Галацъ и съ поправенъ № адресирани на името на Беннешъ, за 40 човали кафе, марка Н. С. Р.

и съ фактура за сѣщото количество и подъ сѣщата марка, издадена на името на нѣкой си Г. Гирковски. Въ тѣй като уикването за приемане на декларациитъ не доущало това разногласие, управителтъ отъ митницата отказалъ да ги завѣри.

Гусевъ увѣдоменъ за това, явилъ се тутакси самъ въ митницата, за да иска завѣряването на декларациитъ, подъ предложъ, че по този начинъ цѣлъ да може да се расплати съ Беннеша, за гдѣто го компромитиралъ (!), по известната контрабанда. Митницата се е усъмнила въ чистотата на тая работа, отказала да подпише декларациитъ и наченала да диръ контрабандата.

Отъ направенитъ разследвания, както и отъ показанията на самия Беннешъ, митницата открила контрабандата, състояща се въ следущото:

Една седмица прѣди извършването на голѣмата контрабанда, въ Галацъ били натоварени на единъ отъ рускитъ параходи, на името на Беннеша, 80 човали кафе, съ назначение за гр. Русе и на адреса на Беннеша. При пристигането имъ въ Русе, канторщика отъ руската агенция Гусевъ, записалъ въ книгитъ на агенцията само 40 човали кафе, количество показано и въ манифеста, който твърдѣ се вѣрва да е направенъ отъ Гусева, а за останалитъ 40 човали кафе издалъ два конесемента: единия съ 25 човали—за Никополъ, а другия съ 15 човали—за Ломъ. На основание на тия конесемента митничния чиновникъ издалъ нуждитъ крайбръжни листове. 25-тъ човали били хванати въ Никополъ, при прѣстѣдването на известната по-сетнѣшна голѣма контрабанда.

Вечкитъ книжа по тая контрабанда сж прѣдадени на слѣдетвенитъ власти, а Гусевъ, който бѣше освободенъ по голѣмата контрабанда, като не виновенъ, по распоряждането на консулскитъ власти, отново е арестованъ.

Вечки нужди документи по двѣтъ контрабанди сж вече въ рѣцѣтъ на сѣдебнитъ власти, а Беннешъ е освободенъ подъ гаранция 70,000 лева, и търси да направя конкордатъ съ кредиторитъ си.

Ще държимъ читателитъ си въ течението на тоя интересенъ процесъ.

Варненската Търговска Камара е почнала, отъ 27 Августъ м. г., да издава седмиченъ статистически бюлетенъ за вноса и износа на стокитъ презъ Варненското пристанище, разпрѣдѣлени по жѣтопронхождение и видъ.—Бюлетина се распраща на заинтересуванитъ лица, търговци и учрѣждения отъ районтъ на Варненската Камара. Редакцията ни е получила вечкитъ до сега издѣли листове (на брой 22.)

Тая инициатива, исходяща отъ енергичния секретаръ на Варн. Търг. Камара г. Хар. Николовъ, заслужива всѣчки похвали.

Научаваме се, че и Русенската Търговска Камара е направила нуждитъ постѣпки за събирането на подобни статистически свѣдения отъ по край Дунавскитъ митници, влизающа въ районтъ ѝ.

Тоя родъ свѣдения, давани седмично, сж отъ голѣма важностъ както за лицата, които слѣдятъ нашето икономическо развитие, тѣй и за самитъ търговци, индустриалци и земледѣлци, които, въ нареденитъ на видъ сухи факти и цифри, постоянно ще виждатъ тѣхната икономическа мощъ или слабостъ, като, съ врѣме, ще сѣмъжатъ да извлечатъ пазидателни уроци за себе си.

Ето какъвъ е билъ вноса, презъ Варненското пристанище за разнитъ стоки, отъ 28 до 31 Декември включително.

№ по редъ	ДЪРЖАВИ	Вносъ въ лево	Износъ въ лево
1	Австро-Унгария	17,324	340
2	Англия	1,888	—
3	Белгия	692	24
4	Германия	6,014	—
5	Гърция	692	—
6	Италия	13,521	—
7	Румѣния	85	—
8	Русия	816	—
9	Турция	17,285	9,935
10	Франция	10,860	8,778
11	Швейцария	2,266	—

Варненското житно тържище презъ сѣщия периодъ е получило следущитъ количества храни: коля жито—6,—ячменъ—6,—овесъ—1,—просо—1.

При най-горещото желание, да похвалим уважението на Правителството за сключени в втората половина на изтеклия мѣсецъ заемъ; ние съжеляваме, че съ публикуването въ брой 285 на „Държавен Вѣстникъ“ контракта по въпросната финансова комбинация, всичките добри блѣнове, които си бѣхме съставили отъ слухъ за истинските му условия, се разнебитиха. И то за туй, че главната клауза, която ни караше да се радваме, а именно, че ще влѣватъ съ него веднага пари въ страната и по тая начинъ ще се сирѣ убийственого положение породено отъ 13 Ноемврий, излѣзе само едно прѣдположение. Ние прочетохме договора нѣколко нѣтъ и днесъ съ положителност само съобщаваме че *найрано до Октомврий т. г. нѣма да се получатъ никакви суми въ страната*, а не и да се помогне на търговията чрезъ възвръщане на Народната Банка поне частъ отъ заемитѣ суми, както много гладко се залага въ доклада на уважаемия Министъръ на Финансите.

А да твърдиме това, ето коя е причината: На страницата 9 отъ казанния брой послѣдната алинея отъ тл. V на въпросния договоръ гласи буквално:

Произведението отъ титритъ така планирано за сметка на Българското Правителство, ще бждатъ прѣдизначени, въ случай че тая сума би станала прѣди мѣсець Августъ 1900, за изплащането на австрийския купонъ на 6% заемъ отъ 1888 г., и най-сетнь, за изплащането на октомврийския купонъ отъ 6% заемъ отъ 1889 г. и контрагурующитѣ банки ще задържатъ сумата за тая цѣль. Излишнѣтъ, ако остане, ще послужи за намалене дългѣтъ на Българското Сѣкровище нѣмъ Българската Народна Банка и ще се внесе, за тая цѣль на послѣдната, отъ контрагурующитѣ банки за сметна на правителството.

За сега се ограничаваме само съ въ-

просното извлѣчение, като обещаваме отъ идущия брой подробно да разгледаме цѣлия договоръ. Н. К-овъ.

Фабрикантитѣ на тютюнъ отъ цѣля България, съ испратили телеграфически протестъ до Прѣдсѣдателя на Народното Събрание и до Министра на Финансите, противъ увеличаването октроата на тютюнитѣ и папиростѣтъ съ по 50 ст. за клг. отъ I и II кач. и съ 40 ст. за III кач., като молятъ да се остави както бѣ миналогодишната октроа за тютюнитѣ отъ III, IV V качества; понеже сжщитѣ качества тютюни съставляватъ сегашнитѣ I, II и III качества. Тая тѣхна молба е била подкрѣпена и съ отдѣлна телеграфическа молба, отъ тютюнопродавцитѣ въ по-големитѣ градове на България, на които печалбата, отъ продажбата на единъ клгр. тютюнъ III кач., е 20 ст., а отъ II кач. тютюнъ и папиростѣтъ 50 ст.; печалба едвамъ покривающа годишния имъ патентъ.

Главнитѣ тютюнофабрични градове на 13 т. м. испратиха по нѣколко делегати — фабриканти — въ София, за да ходатайствуватъ въ горната смисль.

Ако молбата имъ се не уважи, фабрикантитѣ рѣшили да затворятъ фабрикантитѣ си, а тютюнопродавцитѣ се отказватъ да продаватъ тютюнъ. И единитѣ и другитѣ ще искатъ да имъ се възврънатъ заплатениитѣ вече суми за патента прѣзъ текущата година.

Обявени въ несъстоятелностъ. Свищовския Окр. Сждъ съ рѣшението си отъ 8 того, подъ № 1, е обявилъ въ несъстоятелностъ Никополеката търговска фирма Димитръ Младеновъ & Синъ, съ неизвѣстенъ още активъ и пасивъ.

СМѢСЪ

Учрѣдяване въ Цариградъ на едно постоянно изложение на американски произведения.

Американския консулъ въ Цариградъ, който е вече успѣлъ да установи едно право плавателно съобщение между Америка и Цариградъ, се занимава по на-

стоящемъ съ едно прѣдприятие отъ голѣмъ интересъ за търговския свѣтъ. Той е успѣлъ вече да групира около 60 индустриалци и експортѣри въ Америка, съ цѣль да учрѣди въ Цариградъ единъ видъ постоянно изложение на американски стоки.

Той е вече получилъ около 40 колети

стоки, много други се напратъ на пътъ и мнозина по видни американски експортѣри ще отидатъ лично въ Цариградъ, за да уредятъ това важно търговско учрѣждение.

Производството на газтъ въ Румъния. Прѣзъ 1898 година, Румъния е произвела 240,000 тона газъ бруто, а за прѣзъ 1899 година, тя смѣта, че производството на газъ ще бжде много по-големо, даже отъ онава, което произвежда Галиция (Австрия). До днесъ сж въ експлоатация само Юго-Источнитѣ газени зони, отъ къмъ страната на Трансилвания.

Стойността на газтъ, бруто въ Румъния, е 200 лева вагона, или 10 тѣ тона. Не е за чудене, че съ връже румънския газъ ще може да прави една голѣма конкуренция на американския и руския.

Въ Ратнебургъ (Бавария), едно дружество е вече построило голѣми резервоари, за да улѣбява консомацията на румънския газъ въ Германия.

Производството на стоманата. Производството на стоманата прѣзъ послѣдната 1898 година, се е увеличило съ 800,000 тона. Цѣлото производство възлиза на около 24,127,000 тона.

На първо мѣсто иде Америка, съ 8,900,000 тона стомана. Слѣдъ това идатъ: Англия съ 4,600,000 тона; Германия съ 5,700,000; Франция съ 1,400,000; Русия съ 1,100,000; Австрия съ 880,000; Белгия съ 650,000; Швеция съ 270,000; Испания съ 190,000 и всички останали страни съ 489,000 тона.

Износа на американскитѣ ябълки. Отъ Американскитѣ портове е изнесено прѣзъ 1898-1899 година 1,221,000 тона ябълки, за Европа. Износа на ябълки отъ Америка, не датира освѣтъ отъ 1879 година; обаче, този артикулъ отъ година на година почва да прѣдставлява една по-голема важностъ. Износа става най-вече прѣзъ Нью-Йоркъ и Бостонъ. Най-добритѣ европейски пазари за ябълки сж въ Англия, особено, Глазговъ, Ливерпулъ и Лондонъ. Германия е внесла послѣдната година 22,851 тонъ ябълки, нѣ се прѣдвижда, че тая година тя ще внесе около 100,000 тона. Кога ли ще вдежъ и ние американски ябълки!

Финансова хроника

Единоврѣмението намаление шконто на Французката и Английска банки указа изведнажъ своето благотворно влияние, не само върху цѣнитѣ на цѣнитѣ книжа, нѣ и върху всичкитѣ търговски трансакции. Въ Французката Банка сж постѣпали отъ странство, прѣзъ послѣдната седмица на нейния балансъ: 2,367,000. Днесъ Франция има единъ много голѣмъ запасъ отъ злато, и се прѣдвижда, че шконто му ще може да се задържи въ днешното положение, безъ да се покачи.

Монетарната криза, която се чувствуваше най-силно въ Лондонъ, днесъ почва да се отстранява. Америка и Русия сж испратили голѣми количества злато въ Англия. Обаче, не трѣбва да се губятъ отъ видъ сериознитѣ послѣдствия, които може да има войната на Англия въ Юж. Африка, за странитѣ, които сж подчинени на политическото и икономическото влияние на Англия и които не сж си създали още едно независимо финансово положение. Лондонъ е още всемирния банкѣръ, на който финансовитѣ затруднения указватъ най-силно влияние върху търговията на цѣлия свѣтъ. Берлитѣ се намира въ най-голема финансова зависимость отъ Лондонското тържище, обаче, днесъ Германия сподучи тѣсно да поднови своитѣ надежи.

Цѣнитѣ на каблиото въ главнитѣ пiazи:

Русе (курѣтъ на Бъл. Н. Банка):
Лондонъ 25·90 Парижъ 102·20
Вена 101·50 Берлитѣ 125·70

Букурештъ:
Лондонъ 26·13 1/4 Парижъ 103 1/2
Вена 108 Берлитѣ 127 1/2

Вена:
Лондонъ 242·15 Парижъ 96·15
Берлитѣ 118·20

Парижъ:
Лондонъ 25·19 Вена 202·87
Берлитѣ 121·62

Лондонъ:
Парижъ 25·46 Берлитѣ 20·73

Берлинъ: 20:30
 Лондонъ 20:30 Парижъ 81:50
 Вiena 163:80

М.

Седмична търговска хроника

Отъ няколко дена пазаръ, цѣнитѣ на хранитѣ сж на покачване. Това подобрѣне на цѣнитѣ се дължи исклучително на обезкоктелнитѣ извѣстия отъ Франция за лошото състояние на посѣвитѣ

Франция ежедневно ни носи чувствително повишение въ цѣнитѣ на житото и брашното, и това повишение не можѣ да не укаже своето влияние даже върху голѣмитѣ американски тържища: Нью-Йоркъ и Чикаго.

Прѣждеврѣменно е обаче да правимъ отъ сега заключения за бжджцата реколта, толкова по-вече, че въ Русия, както и врѣдъ другадѣ, общото положение на посѣвитѣ е прѣвѣходно. Положението на посѣвитѣ въ цѣла България е много добро; ала неждствие толенето на свѣтоветѣ, посѣвитѣ, разположени по край рѣкитѣ и по долинитѣ, ще бждатъ вѣроятно поврѣдени отъ наводненията.

Прѣвъ послѣдната седмица опжтени по морето за Европа жита е имало 7.844.500 хектолитра, отъ които 5.394.000 за Англия и 2.450.500 за Континента.

Има едно увеличение върху прѣдшетствующата седмица съ 406.000 хектолитра.

Послѣдитѣ цѣни на хранитѣ въ главнитѣ пiazци за 100 килограма въ златни левове.

	Въ края на тая седмица			Въ края на миналата седмица	Въ края на миналата седмица за 100 к. в. левовъ
	крупур.	ръжъ	ж. тго		
Нью-Йоркъ	7.46	—	13.80	13.42	4.90
Чикаго	6.05	—	12.33	12.04	4.90
Будапеща	10.50	13.48	16.48	—	3.20
Берлинъ	—	17.22	18.45	17.65	4.35
Парижъ	—	—	19.10	17.90	7.—

Н. В. Чуждитѣ монети, ще смѣтаме, за удѣление, винаги по единъ опрѣдѣленъ курсъ: Флоринти по 2.10, Лира отговор.-Редакторъ: Гр. М. Хаджигеновъ

Стерлинга по 25.22; Германска марка по 1.23.

Цѣнитѣ на брашната въ Цариградъ

Одеско брашно	I-во качество	гроша	96—103
"	"	II-ро	" 87—94
"	"	III-то	" 80—83
Браилско	"	№ 3,5	" 75
"	"	" 3,4	" 75
"	"	" 2,3	" 76
"	"	" 4	" 80
Марсилско	"	"	" 63—70
Американско	"	"	" 69

ТИПО-ХРОМО-ЛИТОГРАФИЯ
 НА
Д. М. ДРОБНЯКЪ
 ВЪ РУСЕ.

Извѣстия на г. г. Тютюневитѣ Фабриканти, че изработва *изямно бързо* и съ най-умѣрени цѣни етикети въ една, двѣ и по-вече краски.

Сжщо приема на изработване всѣкакви етикети, дипломи, акции, геогр. харти, планове, разни рисунки чертежни и картини както и разни полици, чекове, брошури билети за свадби и годежи, тевтери, бланки фактури и т. п.

Всичко горьименовано се изработва съвѣстно, чисто, красиво и съ най-умѣрени цѣни.

Нуждающитѣ се умоляватъ да се отнесатъ до завѣдението съ порѣчкитѣ си.

Печат. Д. М. Дробнякъ, Русе

Въ книжния магазинъ, на Типо-Хромо-Литографията на Д. М. Дробнякъ, намира се за проданъ, книгата

Пълно ръководство върху устройството на училищнитѣ градини

Отъ Н. Н. Дърджиевъ

Прѣпоръчано и одобряно отъ Министерството на Народ. Просвѣщение.

Състои се отъ 16 1/2 печатни коли голѣма осмина, съ 174 фигури въ текста и 7 плана 4 вѣнъ отъ текста.

Цѣната на книгата е само 2:50 лева, заедно съ пощенскитѣ разноси, за да може по-вече да се распространи.

Ръководството обема слѣдующето съдържание:

I-й отдѣлъ: Цѣлята и ползата отъ учил. градина. Подраздѣление работата въ учил. градина. Подзване съ продуктитѣ отъ учил. градина. Уреждането на учил. градина. Два плава за учил. градина и пр. *II-й отдѣлъ:* Уреждането на сѣменището и грижитѣ около него. Отглеждането на дивякитѣ. Облагородяване на овоцкитѣ. Облагородяване зимно врѣме въ стаята. Отглеждане на високи стѣбла и пр. *III-й отдѣлъ:* Отглеждането овоцкитѣ въ учил. градина. Пирамида. Форма на стѣлбъ. Кордонъ. Низки дървчета. Шпалерна форма по-край зидоветѣ. Форма буква U. Отглеждане и обрѣзване прасквитѣ въ форма буква U. Вертикаленъ кордонъ. Палмета и пр. Отглеждане овоцки въ саксии и пр. Овоцни хрусталакъ (лещакъ). Ягодни овоцки. Отглеждане на ягоди. Черницата въ училищната градина. Книговодство по училищната градина, прасадния отдѣлъ въ нея, *съ планъ* и пр. Болѣти. Врѣдителнитѣ и полезни животинки на овоцнитѣ дървета и пр. *IV-й отдѣлъ:* Украстителни дървета. *V-й отдѣлъ:* Лозата въ учил. градина. Избиране и отглеждане на нѣкой по-добри видове лози. Саденето и рѣзането на лозата прѣвъ прѣвитѣ двѣ години. Лозовъ разсадникъ. Неприятелитѣ на лозата. Филоксерата. Американската лоза и облагородяването ѣ съ мѣстни видове лози. Основане на пешиниера за америк. лози и пр. *VI-й отдѣлъ:* Зеленарство въ учил. градина. Раздѣление на зеленчуковата градина. Сѣтка и отглеждане на разсада. Прѣсаждане на разсадитѣ. Водата и поливането. Обработване на зеленчуковата градина. Торене. Неприятелитѣ на зеленчука. Обработване на зеленчука, за всѣки видъ отдѣлно и пр. *VII-й отдѣлъ:* Пчѣларството въ учил. градина. Едно и много-годишни цвѣта. *VIII-й отдѣлъ:* Земледѣлчески растения въ учил. градина. Отглеждане на ливаднитѣ трѣви и пр. *IX-й отдѣлъ:* Отглеждане на ракитата. *X-й отдѣлъ:* Пчеларството въ учил. градини. Старата и Новата методи и пр. *XI-й отдѣлъ:* Покровителствование на полезнитѣ птици.

Това ръководство е необходимо за всичкитѣ г. г. народни учители, а и всѣки стопанинъ. билъ той овоцаръ, лозаръ, пчеларъ, градинарь или земледѣлецъ, ще намѣри у нея, въ стѣгната форма и практично изложено всичко което го интересува.

Тия които купятъ по-вече отъ 8 — 24 екз. прави имъ се отстъпъ 20 %/о, а тия които купятъ до 100 екз. прави имъ се отстъпъ 30 %/о.

Единъ брой 25 стот.

ТЪРГОВСКО-КОММИССИОНЕРСКАТА КЪЩА

МЪНЗОВЪ & БАБАДЖОВЪ, ВЪ РУССЕ

ДОСТАВЯ:

АНГЛИЙСКИ ДАРАЦИ

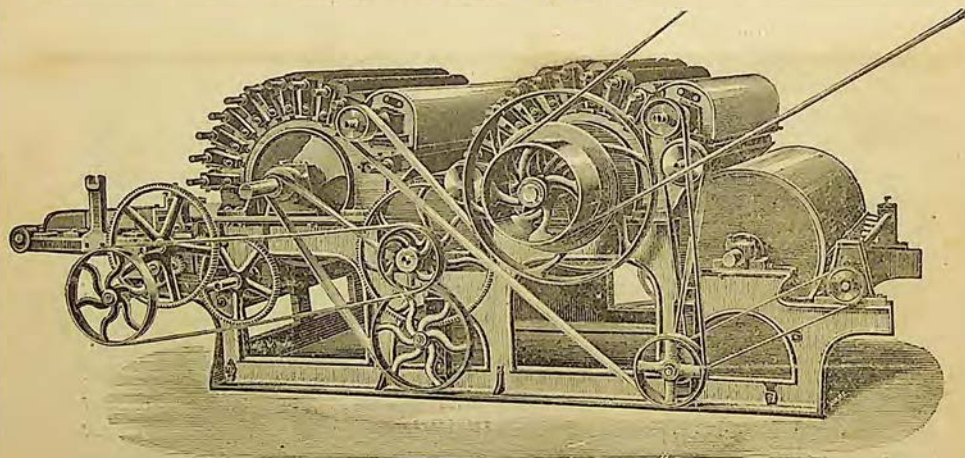
съ единъ, два и три тжпани (даули)

за влачение вълна, коприна, памукъ и крайщата на пръсуканитъ
конци, гарнирани съ чиличени трионообразни зжби и по-
ставени върху жельзни цилиндри отъ 10—24 ре-
дове въ инчата, спорьдъ родьтъ на мате-
риала за приготвяние.

Зжби патен-
товани.

Зжби патен-
товани.

ПЛЕТАЧНИ МАШИНИ

найусъвършенствувани съ четинени четки патентовани.

Газови и бензинови мотори, локомотиви, парни машини и дру-
ги разни машини за голъми и малки индустрии, както и колони-
ални, манифактурни, жельзни и други разни артикули, съ най-
износни цъни.

Каталози, проспекти и цънорасписи бесплатно и франко.